

उज्यालो नेपाल पार्टी

निर्वाचन प्रतिबद्धता-पत्र (सारांश)

प्रेस विज्ञप्ति

आदरणीय आमा बुबा, दिदी बहिनी तथा दाजुभाई,
पत्रकार साथीहरु,

उज्यालो नेपाल पार्टी मुलुकमा सुशासन, समृद्धि र सामाजिक न्यायको लागि स्थापित पार्टी हो । यो पार्टीले आसन्न प्रतिनिधि सभा निर्वाचनको लागि यो प्रतिबद्धता पत्र निर्माण गरेको छ । यो प्रतिबद्धता पत्रमा संविधान, शासन प्रणाली र राज्य संरचनालाई नागरिकमैत्री बनाउने, भ्रष्टाचारविरुद्ध सून्य सहनशीलता कायम गरिनेछ । अर्थतन्त्रलाई उत्पादनमुखी बनाउँदै रोजगारी विस्तार गर्ने स्पष्ट रोडम्याप प्रस्तुत गरिएको छ ।

सुशासनतर्फ सार्वजनिक सेवा समयमै पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्ने, प्रशासनलाई डिजिटल, पारदर्शी र जवाफदेही बनाउने, तथा सार्वजनिक पदाधिकारी र कर्मचारीको वार्षिक अनलाइन सम्पत्ति विवरण बुझाउने र सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था अघि सारिएको छ । शासन खर्च घटाउन प्रतिनिधिसभा सदस्य संख्या २७५ बाट २०१ र प्रदेशसभा ५५० बाट ३३० मा कटौती गर्ने, सङ्घीय मन्त्रालय १५ र प्रदेश मन्त्रालय ५ देखि ७ मा सीमित गर्ने, र राज्यमन्त्री तथा सहायकमन्त्री नराख्ने प्रस्ताव गरिएको छ । प्रदेशमा स्थायित्वका लागि प्रत्यक्ष निर्वाचित मुख्यमन्त्रीको अवधारणासमेत समेटिएको छ । साथै सरकार गठन भएपछि हरेक वर्ष प्रतिबद्धता कार्यान्वयनको प्रगति 'रिपोर्ट कार्ड' सार्वजनिक गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको छ ।

समृद्धितर्फ स्वदेशी पूँजी परिचालन गर्दै निजी क्षेत्र, सहकारी र समुदायबीच सहकार्य विस्तार गर्ने, र आवश्यक प्राथमिकता क्षेत्रहरूमा वैदेशिक लगानी आकर्षित गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ । २०३० सम्म कुल गार्हस्थ उत्पादन ७० अर्ब अमेरिकी डलर र २०३५ सम्म १११ अर्ब अमेरिकी डलर पुर्याउने, २०३५ सम्म नेपाललाई उच्च मध्यम आय भएको मुलुकमा रूपान्तरण गर्ने, निर्यातलाई २०३० मा १० अर्ब डलर र २०३५ सम्म २० अर्ब डलरसम्म विस्तार गर्ने, तथा प्रतिवर्ष करिब १० लाख थप रोजगारी सिर्जना गर्ने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ । ऊर्जा क्षेत्रमा २०३० सम्म जलविद्युत उत्पादन १२ हजार मेगावाट र २०३५ सम्म २५ हजार मेगावाट पुर्याई भारत, बंगलादेश र चीनतर्फ निर्यात वृद्धि गर्ने, साथै जलविद्युत, जडीबुटी, सिमेन्ट, पर्यटन र आईटीलाई प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रको रूपमा प्रवर्द्धन गर्ने प्रतिबद्धता गरिएको छ ।

कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन र निर्यातका लागि नियमनलाई चुस्त बनाउने, किसानमैत्री बजार र मूल्य सुनिश्चितता बढाउने, तथा पर्यटनलाई धार्मिक, आध्यात्मिक, स्वास्थ्य, शिक्षा र उपचारको गन्तव्य र साहसिक खेलको राजधानीका रूपमा विकास गर्दै पर्यटक आकर्षण बढाई वार्षिक १० अर्ब डलर राजस्व प्राप्त गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । रोजगारी सिर्जनाका लागि देशभर युवा स्व-रोजगारी अभियान, न्यून ब्याजमा ऋण, र ५ लाख रुपैयाँसम्मको स्टार्टअप अनुदानमार्फत युवालाई उद्यमशील र आत्मनिर्भर बनाउने प्रतिबद्धता गरिएको छ । सेवा सुधारका लागि डिजिटल इकोसिस्टम, कानूनी सहजता, एकद्वार प्रणाली र विपद् जोखिम न्यूनीकरणलाई जोड दिँदै राज्य सञ्चालनलाई परिणाममुखी बनाउने प्रस्ताव राखिएको छ ।

यो प्रतिबद्धता पत्र सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञ, अभ्यासकर्ता लगायत सरोकारवालासँग घनिभूत छलफल गरी, विभिन्न गुणस्तरीय स्रोत सामग्रीका तथ्य तथा तथ्यांकलाई विस्तृत अध्ययन गरेर तयार पारिएको हो । साथै यसमा उल्लेखित प्रतिबद्धताहरू कार्यान्वयन योग्य रहेका छन् । जसरी नेपालमा कुशल व्यवस्थापनमार्फत केही महिनामै १८ घण्टाको लोडसेडिङ स्थायी रूपमा अन्त्य गरियो, त्यसैगरी देशमा विद्यमान अन्य अँध्याराहरू पनि योजनाबद्ध ढंगले छिटो अन्त्य गर्दै आम सर्वसाधारणको जीवनमा उज्यालो ल्याउने दृढ संकल्पसहित यो कार्यान्वयनयोग्य प्रतिबद्धता पत्र जारी गरिएको छ । समग्रमा, 'गफ होइन काम, भाषण होइन परिणाम' भन्ने नारासहित परिणाम देखिने शासन र समृद्धि केन्द्रित परिवर्तनको प्रस्ताव यस दस्तावेजको मूल सार रहेको छ ।

उज्यालो नेपाल पार्टीको सरकारले लिने लक्ष्य, सम्भाव्यता र उपलब्धि				
क्षेत्र	लक्ष		सम्भाव्यता पूरा गर्न हाम्रो प्रतिबद्धता	उपलब्धि
	२०३०	२०३५		
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	७० अर्ब डलर	१११ अर्ब डलर	२०३५ सम्म २५ हजार मेगावाट विद्युत उत्पादन गरी विदेश निर्यात गरेर वार्षिक आम्दानी बृद्धि गर्छौं ।	उत्पादन, निर्यात, पूर्वाधार र विप्रेषणबाट कूल गार्हस्थ्य उत्पादन बढाउँछौं । सन् २०३५ सम्म उच्च मध्यम आय भएको मुलुकमा रूपान्तरण गरिनेछ ।
निर्यात	१० अर्ब डलर	२० अर्ब डलर	जलविद्युत, जडीबुटी, सिमेन्ट, पर्यटन र आईटी प्रवर्द्धन गरिनेछ ।	श्रममूलक प्रविधिको उपयोग, जलविद्युत, जडीबुटी, नविन प्रविधिको समुचित उपयोगबाट व्यापार घाटा घटाईनेछ ।
रोजगारीमा बृद्धि	९ लाख प्रतिवर्ष	१५ लाख प्रतिवर्ष	४० वर्षमूनिका युवाका लागि युवासेवा र सीप विकास गरिनेछ ।	परिवारसँगै रहेर रोजगारी र उत्पादनमा रमाउने वातावरण बनाईनेछ ।
जलविद्युत उत्पादनमा बढोत्तरी	१२ हजार मेगावाट	२५ हजार मेगावाट	भारत, बंगलादेश र चीनमा निर्यात गरिनेछ । क्रिप्टो, माइनिङ, डाटा सेन्टरमा लगानी ल्याउन अभियान चलाईनेछ । साथै स्थानीयस्तमा विद्युत उपभोग प्रवर्द्धन गरी इन्धन आयात घटाईनेछ ।	छिमेकी मुलुकमा विद्युत निर्यात गरी वार्षिक ५ अर्ब डलर राजश्व प्राप्त गरिनेछ ।
विदेशी पर्यटक आकर्षण	२० लाख	५० लाख	पर्यटकीय पूर्वाधार, सूचना प्रविधि, कलात्मक वस्तु निर्माण, हवाईसेवा विस्तारलगायत नवीन तुलनात्मक लाभका क्षेत्र पहिचान गरिनेछ । साथै प्राकृतिक र हिमाली क्षेत्रको विशिष्ट पहिचान, प्रवर्द्धन गरी अद्वितीय विश्व सम्पदा अवलोकनका लागि धार्मिक,	पर्यटन आकर्षण बढ्नुका साथै विदेश निर्यातबाट वार्षिक १० अर्ब डलर राजश्व प्राप्त गरिनेछ ।

उज्यालो नेपाल पार्टीको सरकारले लिने लक्ष्य, सम्भाव्यता र उपलब्धि				
क्षेत्र	लक्ष		सम्भाव्यता पूरा गर्न हाम्रो प्रतिवद्धता	उपलब्धि
	२०३०	२०३५		
			आध्यात्मीक पर्यटन, स्वास्थ्य शिक्षा, स्वास्थ्य उपचारको गन्तव्य र साहसिक खेलको राजधानी बनाईनेछ। साथै कृषि उत्पादन प्रवर्द्धन र निर्यात गर्न नियमनको चुस्त व्यवस्था गरिनेछ।	
बेरोजगारी मा कमी	८% भन्दा कम	५% भन्दा कम	प्राविधिक र व्यवसायिक तालिम, वैदेशिक लगानीमा विस्तार गरी रोजगारी सिर्जना गरिनेछ।	विप्रेषण निर्भरता घटनुका साथै बाध्यकारी वैदेशिक पलायन रोकिनेछ।
गरिवी निवारण	१५% भन्दा कम	१०% भन्दा कम	नेपालको विद्यमान गरिवीको दर २०.१ प्रतिशत रहेको अवस्थालाई २०३० सम्म १५ प्रतिशत र २०३५ सम्म १० प्रतिशतमा झार्ने गरी देशको गरिवी न्यूनीकरणका लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चान गरिनेछ।	नेपाल मध्येआय भएको मुलुकमा स्तरउन्नती भई नागरिकको शिक्षा र स्वास्थ्य सुधार हुनेछ।

संविधान संशोधन

- **सुशासनको हक:** नागरिकले समयमै सार्वजनिक सेवा पाउने, भ्रष्टाचारविरुद्ध उजुरी दिने र जवाफदेहिता खोज्ने हक संविधानमा मौलिक हकको रुपमा स्थापित गरिनेछ।
- **सांसद्को संख्या घटाउने:** प्रतिनिधिसभा सदस्य संख्या २७५ बाट २०१ कायम तथा प्रदेशसभाको सदस्य संख्या पनि कटौती गरी ५५० बाट ३३० कायम गर्नका लागि प्रस्ताव गरिनेछ।
- **मन्त्रालय संख्या घटाउने:** संघमा १५ मन्त्रालय र प्रदेशमा ५ देखि ७ मन्त्रालयमा सीमित गरी मन्त्रिमण्डलमा राज्यमन्त्री र सहायकमन्त्री नराख्ने व्यवस्थाका लागि पहल गरिनेछ।
- **प्रत्यक्ष निर्वाचित मुख्यमन्त्री:** प्रदेश सरकारको स्थायित्वका लागि प्रदेशका मुख्यमन्त्री जनताबाट प्रत्यक्ष निर्वाचित गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- **स्थानीय निर्वाचन दलविहीन:** विकासलाई गति दिन र विकासमा दलगत स्वार्थभन्दा साझा सहमति कायम गर्ने संस्कारको विकास गर्न स्वतन्त्र उम्मेदवारबीच मात्र प्रतिस्पर्धा हुनेगरी स्थानीय निर्वाचनलाई निर्दलीय बनाइने छ।

शासकीय स्वरुप

- **बेजिल्ला र विदेशबाट निर्वाचनमा मतदान गर्ने व्यवस्था:** मतदातालाई लोकतान्त्रिक अभ्यासप्रति आकर्षण गर्न बेजिल्लामा रहेका मतदाताहरूले नजिकको मतदान केन्द्रबाट मतदान गर्ने व्यवस्था गरिनेछ। साथै विदेशमा रहेका नेपाली नागरिकलाई पनि मतदानको सुनिश्चितता गरिनेछ।

- **नो-भोट विकल्प:** मतदाताले विरोध मत दर्ता गर्न मतदान पत्रमा 'कुनै पनि होइन' भन्ने विकल्प रोज्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

भ्रष्टाचार-विरुद्धको अभियान

- **भ्रष्टाचारीलाई आजीवन प्रतिबन्ध:** भ्रष्टाचारीलाई आजीवन सार्वजनिक पदमा प्रतिबन्ध लगाउनुका साथै निजको सम्पत्ति राष्ट्रियकरण गरिनेछ ।
- **उज्यालो हटलाइन र सूचनादाता पुरस्कार कोष:** भ्रष्टाचारविरुद्ध उजुरी दिने व्यक्तिलाई अदालतको अन्तिम फैसलाबाट ठहर भएको रकमको ५ प्रतिशतले हुनआउने रकम सूचनादातालाई पुरस्कारबापत दिइनेछ ।
- **अनलाइनबाट सम्पत्ति सार्वजनिकीकरण:** जनप्रतिनिधि लगायत सार्वजनिक निकायमा कार्यरत पदाधिकारी तथा कर्मचारीको वार्षिक रुपमा अनलाइन सम्पत्ति घोषणा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

जलश्रोत मार्फत समृद्धि

- **१,००० कित्ता सेयर अभियान:** सम्पूर्ण घरपरिवारलाई प्राथमिक सेयर मूल्यमा कम्तिमा १ हजार कित्ता जलविद्युत आयोजनाको सेयर उपलब्ध गराइनेछ । गरिब परिवारलाई प्राथमिक सेयर किन्न सहूलियत ऋण उपलब्ध गराउनुका साथै योजना निर्माणका क्रममा संलग्न श्रमीकको श्रमलाई सेयरमा पनि रुपान्तरण गर्न सकिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **जनताको जलविद्युत् कोष स्थापना:** विद्युत खरिद सम्भौता भएको ३० वर्षपछि सरकारलाई हस्तान्तरण हुने जलविद्युत आयोजनाको राजश्वबाट प्राप्त २० प्रतिशत रकम जनताको जलविद्युत कोषमा राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै कोषमा प्राप्त रकमबाट शिक्षा, स्वास्थ्य रोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यमा खर्च गरिनेछ ।
- **जलविद्युत् निर्यातबाट राष्ट्रिय समृद्धि कोष:** निजी क्षेत्रको उल्लेख्य सहभागितामा २०३० सम्ममा १२ हजार मेगावाट विद्युत उत्पादन गर्ने र प्रतिव्यक्ति खपत ८ सय किलोवाट घण्टा पुर्याइने छ । विद्युत निर्यातबाट प्राप्त रकमको १५ प्रतिशत राष्ट्रिय समृद्धि कोषमा राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै यसबाट ग्रामीण पूर्वाधार र गरिबी निवारण कार्यक्रम सञ्चालन गरीनेछ ।
- **कार्बन न्यूट्रल नेपाल:** २०३५ सम्ममा २५ हजार मेगावाट र २०४५ सम्ममा ४० हजार मेगावाट उत्पादन हुनेगरी जनविद्युत आयोजनाहरू अगाडी बढाइनेछ । यसबाट कार्बन न्यूट्रल मुलुकको रुपमा नेपाललाई स्थापित गर्न सहयोग पुग्नेछ ।

स्वास्थ्य

- **निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा अभियान:** हरेक नागरिकलाई तोकिएको स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क उपचारको व्यवस्था गरिनेछ । कुपोषणबाट ग्रसित महिला तथा बालबालिका केन्द्रित कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै ग्रामीण क्षेत्रका जनतालाई मोबाइल क्लिनिक र टेलिमेडिसिनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- **मनोसामाजिक परामर्श सेवा:** प्रत्येक वडामा मानसिक स्वास्थ्य परामर्शदाताको सेवा उपलब्ध हुने व्यवस्था गरिनेछ ।
- **प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा विशेषज्ञ सेवा:** प्रत्येक स्थानीय तहको स्वास्थ्य संस्थामा कम्तीमा एक विशेषज्ञ (हाडजोर्नी, स्त्रीरोग र बालरोग) राख्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

शिक्षा

- **निःशुल्क शिक्षा:** हरेक नागरिकले विश्वविद्यालय शिक्षा निःशुल्क प्राप्त गर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- **कमाउँदै पढ्दै सिक्दै:** +२ को पाठ्यक्रममा ५० प्रतिशत व्यावसायिक सीप विकासलाई अनिवार्य गरी सरकारी तथा अनौपचारिक क्षेत्रमा १०० दिनसम्मको इंटर्नसीपको व्यवस्था गरिनेछ । यसका लागि प्रत्येक विद्यार्थीलाई मासिक १० हजार रुपैयाँ बराबरको 'श्रमबजार प्रवेश उत्प्रेरणा भत्ता' दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **शिक्षा बचत कोष:** प्रत्येक नवजात शिसुको नाममा १५ हजारको बचत खाता खोल्ने व्यवस्था गरी १८ वर्ष उमेरपुगेपछि व्याजसहित एकमुष्ट रकमबाट उच्च शिक्षा र सीप विकासका लागि उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **स्मार्ट स्कूल अभियान:** प्रत्येक विद्यालयमा एक डिजिटल कक्षा, इन्टरनेट, डिजिटल पुस्तकालयसहित १० कक्षासम्म गुणस्तरीय शिक्षादिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

कृषि

- **किसानलाई प्रत्यक्ष अनुदान:** डिजिटल आईडीमार्फत सिंचाई, मल, बीऊ र बिमाका लागि दिइने अनुदान सीधै किसानको खातामा जाने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **अर्ग्यानिक कृषि क्रान्ति:** अर्ग्यानिक उत्पादनलाई प्राथमिकता दिनका लागि आगामी ५ वर्षमा ५० प्रतिशत कृषि क्षेत्रलाई जैविक कृषि क्षेत्र घोषणागरी उत्पादित वस्तु विक्रीका लागि बजारीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै कृषि उत्पादनमा लागत मूल्यमा २० प्रतिशतले थपगरी खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **कृषि सहकारी स्टार्टअप फन्ड:** युवा किसान समूहलाई २५ लाखसम्मको सहूलियत ऋण ५ वर्षका लागि उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **कृषि सिंचाई:** कृषि सिंचाईको लागि प्रयोगहुने विद्युत निःशुल्क दिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- **कृषि विद्युतमा सहूलियत:** व्यावसायिक कृषि गर्ने किसानको लागि माछा, कुखुरा तथा बाखा पालन, च्याउ उत्पादन, चिया खेती आदी कार्यका लागि सहूलियतपूर्ण विद्युत महशुलको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

सिंचाई

- **राष्ट्रिय गौरवका निर्माणाधीन आयोजना:** सुनकोसी-मरिन डाइभर्सन, भेरी-बबई डाइभर्सन, रानी-जमरा-कुलहडिया सिंचाई योजना, बबई सिंचाई योजना, सिक्टा सिंचाई योजना तथा महाकाली सिंचाई योजना सम्पन्न गरी ५ वर्षभित्र ३ लाख हेक्टर क्षेत्रमा सतह सिंचाई सुविधा उपलब्ध गराएर 'पहाडको पानी मधेसमा, मधेसका नागरिक पहाडमा' भन्ने नारालाई साकार पारिनेछ ।
- **तराई-मधेशका पकेट क्षेत्रहरुमा भूमिगत सिंचाई:** ५ वर्ष भित्रमा क्लस्टरमा आधारित स्यालो तथा डिप ट्युबवेलबाट ३ लाख हेक्टर जमीनमा सिंचाई सुविधा पुर्याइनेछ ।
- **हिमाल तथा पहाडी क्षेत्रमा लिफ्ट सिंचाई:** ५ वर्ष भित्र विद्युत प्रयोगरी लिफ्ट प्रविधिबाट २ लाख हेक्टरमा सिंचाई सुविधा पुर्याइने छ ।
- **एकीकृत उर्जा तथा सिंचाई विशेष कार्यक्रम:** राप्ती-कपिलवस्तु (नौमुरे), कालिगण्डकी-तिनाउ, सुनकोसी-तावा (कमला), र तमोर-चिसाड डाइभर्सनको विस्तृत अध्ययन पूरागरी निर्माण शुरु गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास

- **प्रविधियुक्त पूर्वाधार:** पूर्वाधारका क्षेत्रमा उपयुक्त प्रविधि (पोडवे, सुरुङमार्ग, मेट्रो, केवलकार लगायत) को सम्भाव्यता अध्ययन गरी पीपीपी मोडेलमा विकास निर्माण गरिनेछ ।
- **हवाई तथा सडक पूर्वाधार आधुनिकीकरण:** पोखरा र भैरहवा विमानस्थलको सञ्चालन विस्तार गरी हवाई कनेक्टिभिटी बढाउन नयाँ एयरलाइन्सहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । प्रस्तावित नीजगढ अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको लगानी मोडालिटिलाई अन्तिम रूप दिई निर्माणलाई तिब्रता दिइनेछ । राष्ट्रिय राजमार्गको स्तरोन्नतिसँगै उत्तरदक्षिण कोरीडोरको काम सम्पन्न गरि ग्रामीण सडकहरू कालोपत्रे गरिनेछ ।
- **एक प्रदेश एक स्मार्ट सिटी:** राष्ट्रिय योजना आयोगको स्मार्ट सिटी फ्रेमवर्क अर्न्तगत भिजन २०४० सम्ममा लुम्बीनी, निजगढ, भरतपुर जस्ता १३ वट शहरमा पूर्ण रूपमा स्मार्ट सिटी सञ्चालन गर्ने व्यवस्थाको लागि अध्ययन कार्य अगाडी बढाइने छ । यसका लागि (इन्टरनेट अफ थिंग्स (IoT), AI आधारित ट्राफिक, वास्तविक समय डाटा मोनीटरिङ र जलवायु अनुकूल क्षेत्रीय विकास योजनाबाट नागरिक केन्द्रित शासन सुनिश्चित गरिनेछ ।

सडक तथा पूर्वाधार

- **सडक स्तरोन्नती एवं विस्तार:** आगामी ५ वर्षभित्र ८ हजार कि.मि. कालोपत्रे, ४ हजार कि.मि. ग्राभेल र ३ हजार कि.मि. नयाँ ट्रायाक खोल्ने काम गरिनेछ । काठमाडौँ-निजगढ, पूर्व-पश्चिम, मध्यपहाडी, हुलाकी राजमार्ग, कोशी कालिगण्डकी कोरीडोर, सेती लोकमार्ग, कर्णाली कोरीडोर स्तरोन्नती तथा विस्तार गरिनेछ ।
- **रेलमार्ग निर्माण:** छोटो यात्राका लागि रक्सौल-काठमाडौँ-केरूङ मार्ग, पूर्व-पश्चिम रेलमार्गसम्बन्धी विस्तृत अध्ययन पूरा गरी लगानी मोडालिटी तयार गरिनेछ ।
- **जलमार्ग पहिचान एवं निर्माण:** कोशी, गण्डकी र कर्णाली नदी बेसिनहरूमा जलमार्गको सम्भाव्यता अध्ययन पूरा गरी संभावित ठाउँहरूमा जलयातायात शुरु गरिनेछ । साथै जलयातायात संबन्धि नीति तथा कानून निर्माण गरिनेछ ।
- **मर्मत तथा व्यवस्थापन:** सुरक्षित र सहज यातायातका लागि प्रमुख सडकलगायत शहरी सडकहरूको द्रुत मर्मत सम्भार गर्न सबै प्रदेशमा रोड एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ ।

पर्यटन समृद्धिको मार्ग

- **नेपाल पर्यटन दशक २०२६-२०३५:** २०३५ सम्ममा वार्षिक ३५ लाख पर्यटक भित्र्याएर धार्मिक, सांस्कृतिक, साहसिक तथा इको-पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न ३६५ दिन पर्यटन गन्तव्यको रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा ब्रान्डिङ गरी नेपाललाई पर्यटन हब बनाइने छ ।
- **पर्यटन पूर्वाधार तथा कनेक्टिभिटी सुधार:** स्वदेशी-विदेशी हवाईसेवासँग सहकार्य गरी १० प्रमुख विमानस्थललाई बुटिक एयरपोर्ट बनाइनेछ । हवाई कनेक्टिभिटी बढाउन नयाँ उडान गन्तव्य थपिनुका साथै ट्रेकिङ रुट, सडक, केवलकार र होमस्टेलाई सुरक्षित गन्तव्य बनाइनेछ ।
- **दीगो तथा समावेसी पर्यटन कोष:** पर्यटनबाट प्राप्त राजस्वबाट रु. ५ अर्बको पर्यटन समृद्धि कोष स्थापना गरी ग्रामीण महिला पर्यटन उद्यमीलाई पर्यावरण संरक्षण गर्न अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।

युवा कार्यक्रम

- **उज्यालो युवा रोजगार मेला:** सातै प्रदेशमा १६-३५ वर्षका युवाका लागि युवा रोजगार मेला आयोजना गरी निःशुल्क सीप सिकाउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- प्रत्येक घरमा रोजगारी अभियान: ५ वर्षमा १० लाख युवालाई स्वदेशमै रोजगारी सिर्जना गर्न उद्यमशीलता कोषबाट १० लाखसम्म निर्व्याजी ऋणसहित मेन्टरसीपको व्यवस्था गरिनेछ ।
- युवा नेतृत्व तालिम: १८-३५ वर्ष उमेरका युवालाई समानुपातिक आधारमा १०१ सदस्सीय युवा संसद गठन गरी नेतृत्व विकासका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

डिजिटल नवीनता र कानुनी सहजता

- डाटा संरक्षण र साइबर सुरक्षा: तथ्यांक संरक्षण ऐन, साइबर सुरक्षा ऐनलगायतका ए.आई. नीति निर्माण गरी ब्लकचेनको प्रयोगलाई सुरक्षित बनाएर भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि पारदर्शीता बढाउने नीति लिइनेछ । साथै मेगा डेटा सेण्टरहरू स्थापना गरिनेछन् ।
- नेपाल आईटी हब: १० अर्बको स्टार्टअप कोष स्थापना गरी सातै प्रदेशमा आई.टी. पार्क स्थापना गर्न करछुट दिने व्यवस्था मिलाएर स्टार्टअप इकोसिस्टम विकास गरिनेछ ।
- डिजिटल सीप: ५ वर्षमा ६ लाख युवालाई कोडिङ, ए.आई, साइबर सेक्युरिटी लगायत आई.टी. शिक्षा दिने व्यवस्था मिलाइने छ ।

बिपद् जोखिम न्यूनीकरण

- भवनसंहिताको पालना: भूकम्पलगायत सबै प्रकारका बिपद्लाई मध्यनजर गर्दै जोखिम-सूचित विकासको अवधारणा आत्मसात गरि भवनसंहिता कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
- पूर्व सूचना प्रणाली: समुदायलाई सशक्तिकरण गर्दै पूर्वसूचना प्रणाली समयमै सबैसम्म पुग्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- जलवायु अनुकूलन र बिपद् विमा: जलवायु अनुकूलित हरित पूर्वाधारमार्फत बिपद् पूर्वतयारीलाई योजनाबद्ध, प्रभावकारी र दिगो बनाइनेछ । साथै सबै नागरिकका लागि बिपद् विमा सुनिश्चित गरिनेछ ।

उद्योग तथा व्यापार

- ब्रान्डिङ र बजारीकरण: हिमाली पानीलगायत नियमनसहित स्थानीय मदिरा र गाँजा प्रशोधन तथा ब्रान्डिङगरी विश्व बजारमा निर्यात प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- उद्योग हब र व्यापार सुविधा: देशका उद्योग हबहरूलाई आधुनिक पूर्वाधारयुक्त बनाई सडक सञ्जालको विस्तारमार्फत आयात-निर्यात र आन्तरिक व्यापारलाई सहज बनाइने छ । उद्योग क्षेत्रलाई विशेष प्राथमिकता दिई एकद्वार प्रणालीमार्फत कर एवं विद्युतमा विशेष सहूलियत दिएर लगानी प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- रुग्ण उद्योग व्यवस्थापन: बन्द रहेका तथा घाटामा सञ्चालित उद्योगहरू पीपीपी मोडेलमा पुनःसञ्चालनमा ल्याएर रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।

गैरआवासीय नेपाली

- बंसजको आधारमा नागरिकताको निरन्तरता एक पटकको नेपाली सधैंको नेपाली भन्ने अवधारणालाई आत्मसात गरी विदेशमा बसोवास गर्ने नेपाली र तिनका सन्तानलाई बंसजको आधारमा नागरिकता दिने व्यवस्थाका लागि आवश्यक कानुन निर्माण तथा संशोधन गरिनेछ ।
- गोर्खा सैनिकको हक संरक्षण: अवकास प्राप्त गोर्खा सैनिकको समान पेन्सनको माग पूरा गराउन सम्बन्धित मुलुकसँग कूटनीतिक पहलका साथै गोर्खा सैनिकका लागि बंसजको नागरिकता सम्बन्धी व्यवस्था गरिनेछ ।

नागरिक हित संरक्षण

- **परिवार संरक्षण प्याकेज:** परिवारको मुख्य आम्दानी स्रोत व्यक्ति आकस्मीक मृत्यू भएमा आश्रीत परिवारको अवस्था मूल्यांकन गरी शिक्षा, स्वास्थ्य र जीविकोपार्जन गर्न **परिवार संरक्षण प्याकेज** लागूगर्ने व्यवस्था गरिनेछ ।
- **आवास व्यवस्था:** राज्यको अनिवार्य दायित्वका रूपमा भूमिहीन तथा अव्यवस्थित बस्तीका परिवारलाई सस्तो आवास निर्माण गरी हस्तान्तरण गरिने छ । यसका लागि स्थानीय तहमा आवास कोष गठन गरी **वार्षिक १ लाख परिवारलाई लक्षित गरिनेछ ।**
- **भूमिहीनलाई जग्गा वितरण:** भूमिहीन दलित, सुकुम्बासी तथा विपन्न परिवारलाई सरकारी तथा अधिग्रहित जग्गा वितरण गरी लालपूर्जा प्रदान गरिने छ । साथै **उच्चस्तरीय भूमि आयोग** गठन गरी जग्गा वितरणलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

मनोरन्जन क्षेत्र

- **स्वायत्त बोर्ड:** स्वायत्त चलचित्र बोर्ड मार्फत समग्र चलचित्र क्षेत्रमा पारदर्शिता र व्यवसायीकता सुनिश्चित गरिनेछ । चलचित्रलाई औद्योगिक मान्यता दिई सहूलियत सुविधा र अन्तर्राष्ट्रिय बजार विस्तार गरिनेछ ।

खेलकुद

- **उज्यालो खेल मैदान:** प्रदेशमा निर्माणाधीन गौतमबुद्ध, त्रिवि, फाप्ला, पोखरा, विराटनगरलगायतका क्रिकेट स्टेडियम तथा बहुउद्देश्यीय खेल मैदान निर्माण सम्पन्न गरी अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेल आयोजना गरिनेछन् ।
- **खेलबाट समृद्धि:** अन्तर्राष्ट्रिय खेल आयोजना गरी आर्जित रकमबाट खेलाडी कल्याणका लागि **खेल पर्यटन प्रवर्द्धन कोष** स्थापना गरिनेछ । सोही कोषबाट मेडल प्राप्त राष्ट्रिय खेलाडीलाई मासिक २५ हजार र अन्तर्राष्ट्रिय खेलाडीलाई ६० हजार पेन्सन दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- **स्कूल स्पोर्ट्स मिशन:** विद्यालयमा अनिवार्य खेल शिक्षा १४ वर्ष मुनिका र १८ वर्ष मुनिका युवाहरूका लागि प्रतियोगिता सञ्चालन गरी **उत्कृष्टलाई छात्रवृत्तिसहित** प्रशिक्षक तालिम दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

संगठित अपराध र ठगी नियन्त्रण

- **सहकारी ठगी र लघुवित्त पिडितलाई न्याय:** सहकारी तथा लघुवित्तको अनियमिततामा संलग्न अभियुक्तहरू विरुद्ध विस्तृत अनुसन्धान गरी कानुनी कारवाहीका लागि उच्चस्तरीय न्यायिक आयोग मार्फत पिडितलाई न्याय दिलाउने व्यवस्था गरिनेछ । सहकारीका ५ लाख रुपैयाँसम्मका बचतकर्ताहरूलाई सरकारले क्रमिक रूपमा पिडकबाट असुलउपर हुनेगरी बचत रकम फिर्ता गर्न पहल गर्नेछ ।
- **मिटरब्याजी पिडित:** मिटरब्याजबाट पिडितहरूलाई मूलधनभन्दा बढीको अवैध ब्याज माफी दिने व्यवस्था सुनिश्चित गरी पिडकलाई हदैसम्मको कारवाही गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

ट्रेड युनियन नियमन

- **दलीय ट्रेड युनियन खारेज:** राजनीति दलको भातृसंगठनका रूपमा खुलेका ट्रेड युनियनहरू खारेज गरी निजामति तथा सार्वजनिक संस्थानका कर्मचारीको हकहितमा काम गर्नेगरी एउटामात्रै आधिकारिक ट्रेड युनियन राख्ने व्यवस्था गरिनेछ ।

समृद्धिको लागि विकास दशक

- नेपालको हालको जीडीपी करिब ४५ अर्ब अमेरिकी डलर रहेको छ । मुलुकको आर्थिक विकालाई तिब्रता दिनका लागि **द्रुत विकास दशक** घोषणा गरी २०३० सम्ममा वार्षिक ९ प्रतिशत वृद्धि गर्दै करिब ७० अर्ब डलर पुऱ्याइने छ । त्यसपछि २०३५ सम्म १० प्रतिशत वृद्धिसहित करिब १११ अर्ब डलर पुऱ्याएर प्रति व्यक्ति आय करिब ४ हजार डलर पुऱ्याई मध्यम आय भएको मुलुकको स्तरमा उन्नति गरिनेछ ।
- **विकास छाता ऐन निर्माण**: द्रुतविकासका लागि प्रचलित ऐन कानूनहरूमा समसामयिक सुधार गरी विकासमैत्री बनाइनेछ । साथै तिब्रगतिमा विकास कार्यलाई अगाडि बढाउन बाधक कानूनहरू संशोधन तथा खारेज गरी छाता ऐन निर्माण गरिनेछ । आवश्यक परेमा नेपाल पक्षराष्ट्र भएका अन्तर्राष्ट्रिय अभिसन्धीका प्रावधाहरूमा पुनरावलोकन गर्ने हदसम्मको पहल गरिनेछ । साथै प्रशासनिक प्रकृयागत जटिलता एवं निर्णय प्रकृयामा हुने ढिलासुस्तीको अन्त्यका लागि प्रशासनिक नेतृत्वलाई जवाफदेही बनाइनेछ ।

समग्रमा रोजगारी

- **रोजगारी सिर्जना**: हाइड्रो, कृषि, पर्यटन, आइटी, उद्योग, पूर्वाधार, शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकुद क्षेत्रबाट वार्षिक ९ लाख रोजगारी सृजना गरी ५ वर्षमा ४५ लाख रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।

उज्यालो नेपाल पार्टीको निर्वाचन प्रतिबद्धताप्रति हाम्रो जवाफदेहिता:

हामीले सार्वजनिक गरेको यो निर्वाचन प्रतिबद्धता-पत्रमा उल्लेखित हरेक कुरा पूरा गर्न प्रतिबद्ध छौं । त्यसैले हाम्रो सरकार गठन भएपछि हरेक वर्ष हामी प्रतिबद्धता कार्यान्वयनको प्रगति रिपोर्टकार्ड सार्वजनिक गर्नेछौं । यो रिपोर्टबाट आम मतदाताले हाम्रो कामको प्रत्यक्ष मूल्यांकन गर्न सक्नुहुनेछ ।

धन्यवाद ।

उज्यालो नेपाल पार्टी
केन्द्रीय प्रचार-प्रसार समिति
३ फागुन २०८२